

Beleidsondersteunend onderzoek NIL 2018

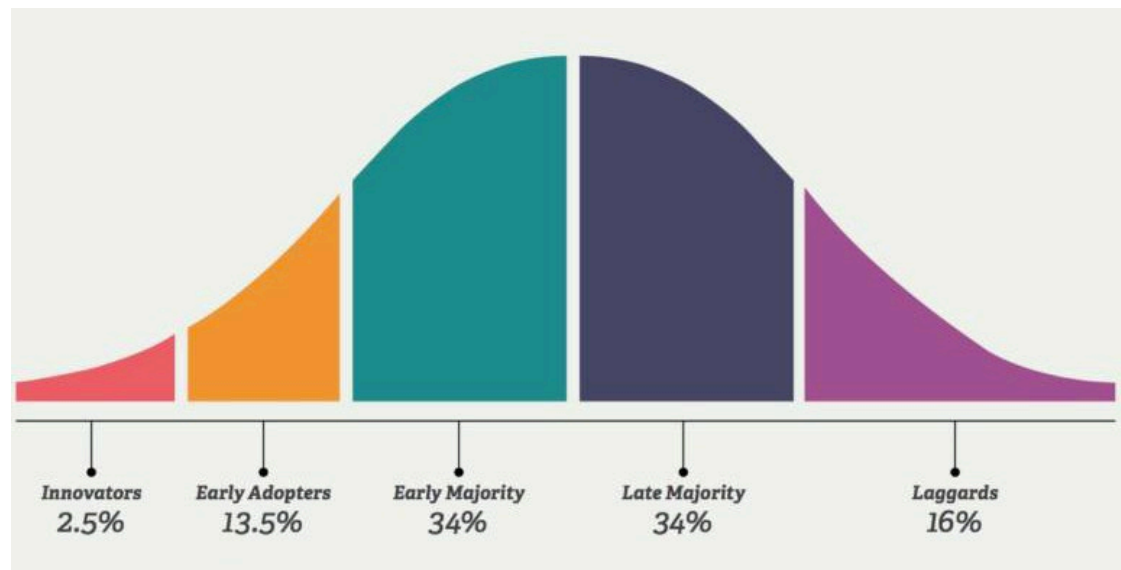
Samenvatting: Verkenning kennisbehoeftes van boeren
t.a.v. NIL en het reeds bestaande aanbod NIL kennis

Waar is de match, de mismatch en hoe die te overbruggen

Aanleiding en achtergrond

- Veel van de NIL projecten targetten (bewust en onbewust) de pioniers binnen de agro-sector; de voorlopers.
- De midden groep agrariërs luistert en kijkt mee, en wil ook stappen zetten.
- Is de kennis over NIL beschikbaar met de juiste inhoud, vorm en aanbieder?

Hoe sluiten NIL kennisvraag en aanbod op elkaar aan?

- 1. Vraagkant (*diepte interviews (7) en telefonische interviews (30)*)
- 2. Aanbodkant (*literatuurscan internet en een gestandaardiseerde belronde bij 10 kennisaanbieders voor de 'informele' kenniscultuur*)
- 3. Gat tussen vraag en aanbod (*analyse resultaten en workshop*)
- 4. Vraag en aanbod samenbrengen (*analyse resultaten en workshop*)

Bevindingen vraagkant NIL

- Top 4 Informatiebehoefte:
  - Bedrijfseconomisch: Rendeert NIL?
  - Praktijkvoorbeelden: Werkt NIL?
  - Regelgeving: Subsidies & beperkingen in regelgeving?
  - Maatregelen: Wat is er allemaal mogelijk?
- Top 5 gebruikte informatiebronnen in bedrijf: vakbladen, internet, andere boeren, adviseurs, eigen ervaring.
- Top 5: hoe willen ze informatie over NIL: internet, vakbladen, demonstraties/pilots, bedrijfsadvies, studiegroepen.
- Aanbieder NIL kennis: onduidelijk (lichte voorkeur adviseurs)

Bevindingen aanbodkant NIL

- Veel rapporten van kennisinstellingen op internet.
- Behoorlijk aantal demonstraties, proefboerderijen, pilots rondom NIL.
- In studiegroepen wordt regelmatig kennis rondom NIL aangeboden.
- Weinig aanbod van NIL via agrarische onderwijsinstututen en adviseurs.
- Diverse subsidieregelingen NIL vanuit overheden beschikbaar.
- Veel over alle NIL thema's te vinden: bodem, mest, andere gewassen, natuur/landschap.
- Veel, maar anekdotisch, over bedrijfseconomie, maatregelen en effecten.

Gat tussen vraag en aanbod kennis NIL

	Vraag	Aanbod	Wat mist er?
Onderwerp	Kennis van bodem, bemesting, landschapselementen en natuur. Overzicht en toepasbaarheid van NIL maatregelen.	Kennis van bodem, bemesting, landschapselementen en natuur, gewasdiversiteit.	Overzicht en toepasbaarheid van NIL maatregelen.
Type kennis	Praktische kennis voorbeeldbedrijven. Inpasbaarheid. Bedrijfseconomie. Overzicht subsidiemogelijkheden. Overzicht beperkingen wet- en regelgeving.	Praktische kennis voorbeeldbedrijven	Inpasbaarheid. Bedrijfseconomie. Overzicht subsidiemogelijkheden. Overzicht beperkingen wet- en regelgeving.
Kennisvorm	Internet. Praktijknetwerken. Studiegroepen. Vakbladen. 1 op 1 bedrijfsadvies.	Internet. Praktijknetwerken. Studiegroepen (geen overzicht).	Overzicht van praktijknetwerken/ studiegroepen. Vakbladen. 1 op 1 bedrijfsadvies.
Kennisaanbieder	(Geen eenduidig antwoord) Lichte voorkeur voor bedrijfsadviseurs, andere boeren, praktijknetwerken, collectieven.	Praktijknetwerken, collectieven.	Bedrijfsadviseurs.

Conclusie vraag en aanbod

Beschikbare kennis:

- anekdotisch
- in rapporten, boeken en brochures
- door kennisinstellingen

Gewenste kennis:

- specifieke kennis op bedrijf / situatie, wetgeving
- meer op internet en vakbladen, 1 op 1 advies, met boeren, in studiegroepen

Conclusies en opmerkingen uit resultaten en workshop:

Bedrijfseconomisch

- Bedrijfseconomische informatie moet beter toepasbaar zijn op bedrijfsniveau (geen *one size fits all* oplossingen).
- Harde kosten en baten cijfers zijn nodig voor agrariërs en financiers.
- Regionale samenwerking tussen agrariërs aanwezig in bepaalde regio's, maar nog beperkt.
- Zichtbaar conflict kosten van NIL korte en mogelijke baten van NIL lange termijn.
- Vergoeding nodig voor transitie periode (mogelijke opstartkosten en lagere opbrengsten bij start) en opstellen businessplan.

Conclusies en opmerkingen uit resultaten en workshop: Praktijkvoorbeelden

Projecten in heel Nederland
Maak hieronder uw keuze voor meer informatie

- Elke regio heeft zijn eigen voorbeeldbedrijf nodig.
- Te veel focus op niche bedrijven, niet altijd geschikt voor de middengroep.
- Maak gebruik van bestaande proefboerderijen (er gebeurt al heel veel op deze regionale proefboerderijen) en proeftuinen (bv. Proeftuin Precisie landbouw, Proeftuin Agroecologie en Technologie, etc.).
- Verbind NIL aan andere thema's (als gezond bodembeheer, klimaat, precisielandbouw, etc.).

Conclusies en opmerkingen uit resultaten en workshop:

Wet en regelgeving, subsidies

- Overzicht van knelpunten in wet- en regelgeving nodig.
- Er is geen duidelijk platform waar alle kennis samenkomt rond NIL wet- en regelgeving.
- Er is behoefte aan duidelijkheid over vertaling GLB naar wat het betekent op een ieder zijn of haar erf.

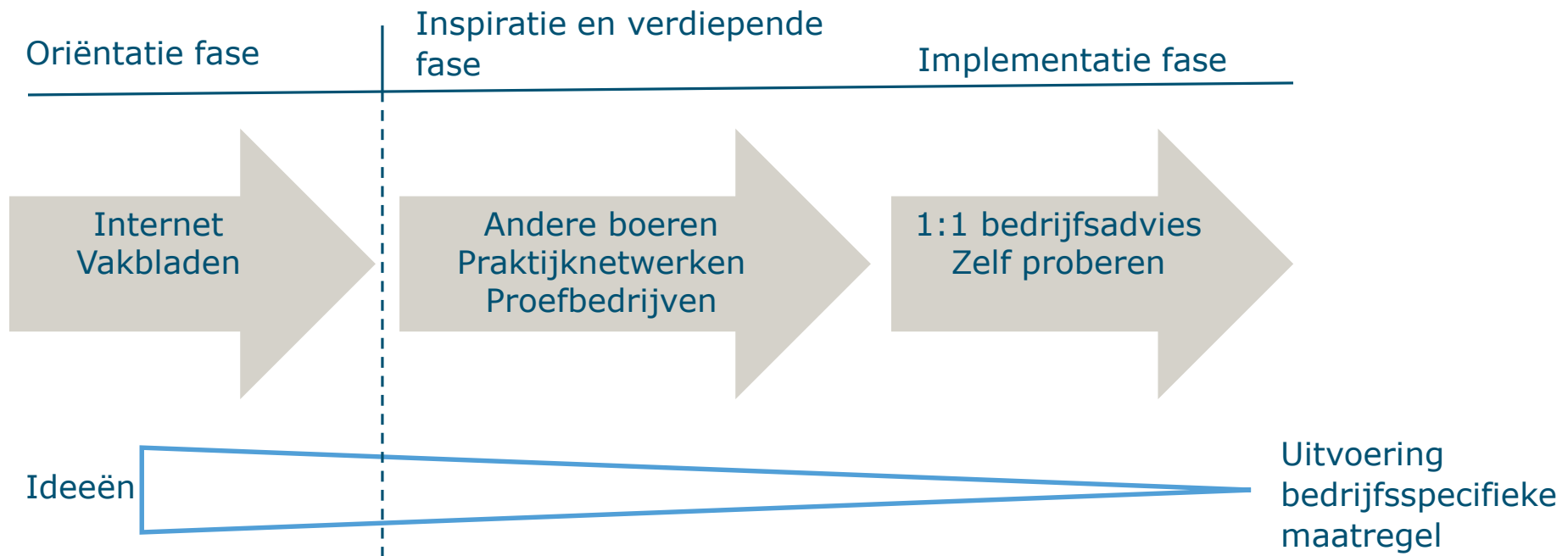
Conclusies en opmerkingen uit resultaten en workshop:

NIL maatregelen

- Meer informatie nodig van de doorwerking van maatregelen op andere onderdelen in de bedrijfsvoering.
- Er wordt vaak alleen aan agrarisch natuurbeheer gedacht. Beter communiceren dat NIL breder is dan agrarisch natuurbeheer.
- Kennis uitwisselen over maatregelen en de effecten hiervan in studiegroepen (gebeurt al deels, is kans maar kan worden uitgebouwd).

Aanbevelingen

- Met de interviews is globaal inzicht verkregen hoe agrariërs nieuwe informatie voor de bedrijfsvoering tot zich nemen. Aanbevolen wordt hierbij aan te sluiten met kennis over NIL.

Aanbevelingen

Oriënterende fase agrariër:

- Duidelijke informatie op internet aanbieden: visie op NIL (elke boer doet al NIL maatregelen, je kan hier steeds verder in gaan waarbij natuur/landbouw elkaar steeds meer versterken), lijst NIL maatregelen, overzicht voorbeeldbedrijven/studiegroepen/bedrijfsadvies.

Inspiratie, verdieping, implementatie fase agrariër:

- Regionale praktijknetwerken faciliteren (NIL studiegroepen, NIL voorbeeldbedrijven), juist ook aanhaken bij regionale initiatieven/partijen.
- NIL bedrijfsadvies faciliteren, voor gemotiveerde agrariër met duidelijk idee, eigen bijdrage van agrariër.

Bedankt voor de aandacht!

